

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **M., s.r.o.**, so sídlom v L., právne zastúpeného advokátom *JUDr. J. M., so sídlom B.*, proti žalovanému: **Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom Banskej Bystrici, Nová ulica 13, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/13037-82792/2010/990325-r zo dňa 23. augusta 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/101/2010-52 zo dňa 04. marca 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/101/2010-52 zo dňa 04. marca 2011 **m e n í** tak, že podľa § 250j ods. 2, písm. a), c) O.s.p. rozhodnutie žalovaného č. I/221/13037-82792/2010/990325-r zo dňa 23. augusta 2010 **z r u š u j e a v r a c i a** vec žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania 132 €, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. J. M., advokáta v B.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/13037-82792/2010/990325-r zo dňa 23. augusta 2010, ktorým žalovaný v zmysle § 48 ods. 5 zákona číslo 511/1992 Zb.

v znení neskorších predpisov potvrdil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Lučenec č. 664/230/5614/10/ Gol zo dňa 05. februára 2010, ktorým bol v zmysle § 44 ods. 6 písm. b) bod 1 zákona číslo 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov žalobcovi ako platiteľovi znížený nadmerný odpočet, uvedený v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie september 2000, zo sumy 15 450 € na sumu 137,22 € s odôvodnením, že daňový subjekt nepreukázal, že objekt na rekonštrukciu ktorého mal prijať zdaniteľné plnenia mal právoplatne prenajatý, a teda nemohol prijaté zdaniteľné plnenia použiť pre účely uskutočňovania svojich zdaniteľných plnení, čím nespĺnil podmienky nároku na odpočet dane podľa § 20 ods. 1 zákona č. 289/1995Zb. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca v daňovom konaní preukazoval, že prijal zdaniteľné plnenie na svoje podnikanie nájomnou zmluvou uzavretou medzi ním ako nájomníkom a vlastníkom rekonštruovanej nehnuteľností spoločnosťou L. K., a.s. ako prenajímateľom. Ako dôkaz o existencii tejto nájomnej zmluvy predložil v daňovom konaní listinu zo dňa 30.11.1999, ktorú za prenajímateľa podpísal jeden člen predstavenstva, a to JUDr. P. L., podpredseda predstavenstva akciovej spoločnosti. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že za prenajímateľa v čase uzatvárania nájomnej zmluvy nebol oprávnený konať jeden člen predstavenstva samostatne. Prenajímateľ na to podľa vyjadrenia žalobcu v daňovom konaní, či už vo vyjadrení k protokolu alebo v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobcu upozornil a z tohto dôvodu bola uzavretá 24. júla 2001 nová nájomná zmluva, ktorá bola už na strane prenajímateľa podpísaná dvoma členmi predstavenstva. Podľa § 20 Občianskeho zákonníka právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou, alebo zákonom (štatutárne orgány). Je nepochybné, že právny úkon, či už návrh zmluvy o nájme nehnuteľnosti alebo akceptáciu tohto návrhu spoločnosť L. K., a.s. vo vzťahu k žalobcovi v roku 1999 neurobila. Na vznik zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu sú nevyhnutné prejavy vôle obidvoch účastníkov tohto vzťahu. Pokiaľ jeden z účastníkov svoju vôľu neprejaví, dvojstranný právny úkon nevznikne. Daňové orgány preto správne konštatovali, že žalobca v daňovom konaní nepredložil platnú nájomnú zmluvu. Argumentácia žalobcu o tom, že žalovaný nemal oprávnenie posudzovať platnosť právneho úkonu s poukazom na § 40a Občianskeho zákonníka, ktorou právny úkon trpí z dôvodov tam uvedených. Táto kompetencia patrí súdu, ale na návrh účastníka tohto právneho úkonu, a to len toho, ktorý túto neplatnosť nespôsobil. Z predloženého dokladu datovaného 30.11.1999 jednoznačne vyplýva, že nájomná zmluva na jeho základe nevznikla. Daňové orgány neposudzovali relatívnu neplatnosť právneho úkonu z dôvodov uvedených v paragrafe 40a Občianskeho zákonníka. Žalovaný len konštatoval, že v daňovom konaní nebola predložená nájomná zmluva a ako dôkaz o tom, že žalobca zdaniteľné plnenia predstavujúce alebo vzťahujúce sa k nehnuteľnostiam L. K. a.s. použil na svoje podnikanie, pretože nepredložil nájomnú zmluvu, na základe ktorej by bol oprávnený predmetné nehnuteľnosti užívať. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie z dôvodu žaloby, tak akou bolo formulované v bode 1) je v súlade so zákonom.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Namietal že nehnuteľný objekt užíval na základe nájomnej zmluvy zo dňa 30.11.1999. Žalobca pri uzatváraní uvedenej

nájomnej zmluvy mal v predmete svojej činnosti oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti „pohostinská činnosť a ubytovacie služby“, a to v súvislosti s registráciou v obchodnom registri Okresného súdu v Banskej Bystrici odo dňa 15.10.1999. Podľa dotknutej nájomnej zmluvy mal žalobca právo v budúcnosti hodnotu vykonaných rekonštrukčných stavebných prác započítavať na nájom za užívanie predmetu nájmu - z nehnuteľného objektu L. K.. Pokiaľ ide o zohľadňovanie prvostupňovým súdom i tej skutočnosti, že nájomná zmluva zo dňa 30.11.1999 medzi žalobcom ako nájomcom a L. K. a.s. ako prenajímateľom, mala právnu vadu majúcu za následok jej neplatnosť z dôvodu, že na strane prenajímateľa (L. K. akciová spoločnosť), mali pri uzatváraní nájomnej zmluvy za spoločnosť konať a dotknutú zmluvu podpísať dvaja členovia predstavenstva L. K., a.s. (za prenajímateľa nájomnú zmluvu podpísal podpredseda predstavenstva JUDr. P. L., t.j., 1 člen predstavenstva), tak zohľadňovanie tejto skutočnosti vo vzťahu k žalobcovi je nesprávne, pretože neplatnosť nájomnej zmluvy nespôsobil žalobca a tento bol pri uzatváraní nájomnej zmluvy v dobrej viere, že dotknutý úkon nemá žiadnu právnu vadu a teda následne bol dobrej viere, že nehnuteľný objekt L. K. v dobe od 01.12.1999 po podpise nájomnej zmluvy dňa 30.11.1999 užíval oprávnene. Ak dôvody prípadnej neplatnosti nájomnej zmluvy vznikli, tak tieto vyvolal v danom prípade prenajímateľ vo vzťahu žalobcovi ako nájomcovi, preto nemožno vyvodzovať dôsledky, v súvislosti s ktorými by mal byť obmedzovaný žalobca vo svojich právach spojených s užívaním dotknutej nehnuteľnosti. Žalobca neplatnosť uvedeného právneho úkonu nevyvolal, respektíve pri tomto úkone konal v omyle, o ktorom nevedel, ktorý bol vyvolaný prenajímateľom. V období, počas ktorého žalobca dobromyseľne užíval objekt L. K. na základe uvedenej nájomnej zmluvy, od 01.12.1999 do 24.07.2001. Dňa 24.07.2001 došlo k opätovnému podpísaniu nájomnej zmluvy medzi žalobcom a L. K. a.s. vo veci nájmu nehnuteľného objektu L. K., kedy na základe iniciatívy prenajímateľa došlo k odstráneniu nedostatku - podpisu druhého člena predstavenstva L. K. a.s. Nedošlo žiadnym spôsobom k dovolaniu sa neplatnosti dotknutej nájomnej zmluvy zo strany L. K. a.s. ako prenajímateľa, respektíve nedošlo k výzve, aby žalobca dotknuté nehnuteľné priestory vypratol a na dotknutom nehnuteľnom objekte nevykonával žiadne rekonštrukčné stavebné práce z dôvodu, že nehnuteľné objekty L. K. by mal žalobca užívať neoprávnene. Žalobca už v priebehu daňovej kontroly poukazoval na skutočnosť, že neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To znamená, že v tomto prípade sa na túto skutočnosť nemôže vo svojom odôvodnení odvolávať ani sám žalobca. Prvostupňový súd svojím rozhodnutím v tejto časti odôvodnenia naplnil dôvody odvolania žalobcu podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/, e/, f/, h/ O.s.p. Žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 12.05.2011 k odvolaniu žalobcu navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že žalobca uvádza v podstate rovnaké dôvody ako v daňovom konaní, v odvolaní proti dodatočnému platobnému výmeru správcu dane a potvrdzujúcemu rozhodnutiu žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok iba v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania podľa

§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. verejne vyhlásil vo veci rozsudok a podľa § 250ja ods. 3, prvá veta O.s.p. zmenil tak, že podľa § 250j ods. 2, písm. a/ O.s.p. rozhodnutie žalovaného číslo I/221/13037-82792/2010/990325-r zo dňa 23. augusta 2010 zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

Najvyšší súd zistil, že správca dane identifikoval ako kontrolou zistené porušenie zákona o DPH, ktoré viedlo k zníženiu dane na vstupe za kontrolované obdobie september 2000 skutočnosť, že platiteľ M., s.r.o. L. nepreukázal, že objekt na rekonštrukciu, ktorého mal prijať zdaniteľné plnenia mal právoplatne prenajatý, a teda nemohol prijaté zdaniteľné plnenia použiť pre účely uskutočňovania svojich zdaniteľných plnení, čím nespĺnil podmienky nároku na odpočet dane podľa § 20 ods. 1 zákona č. 289/1995Zb. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Pojem „právoplatne prenajatý“ bez pochyb podľa záveru súdu zodpovedá pojmu „prenajatý na základe platného právneho úkonu“. Správca dane zistil, že nájomná zmluva zo dňa 30.11.1999 medzi prenajímateľom L. K., a.s. a nájomcom M., s.r.o. je absolútne neplatná, a to z dôvodu, že na strane prenajímateľa za spoločnosť konajú najmenej vždy dvaja členovia predstavenstva, pričom dotknutá nájomná zmluva bola na strane prenajímateľa podpísaná len jedným z nich.

Najvyšší súd zistil, že žalobca v daňovom konaní namietal, že išlo o relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorú on nespôsobil. Z obsahu spisu rovnako vyplýva, že neplatnosť tohto právneho úkonu nebola deklarovaná rozsudkom a ani žiadna zo zmluvných strán sa neplatnosti nedovoľavala. V rámci súdneho konania nestačí, že právny úkon je potenciálne absolútne neplatný, ale pre vyhlásenie takého úkonu za neplatný rozsudkom sa vyžaduje súčasne existencia naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti tohto právneho úkonu (§ 80, písm. c) O.s.p).

V zásade je však sporná kvalita tejto vady, ktorú zmluvné strany nerozporovali, ani sa jej nedovoľavali. Súčasne na základe zmluvy sa plnilo, avšak v neprehľadnom rozsahu. Podľa § 267 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom k septembru 2000 *„ak je neplatnosť právneho úkonu ustanovená na ochranu niektorého účastníka, môže sa tejto neplatnosti dovoľávať iba tento účastník“*. Ustanovenia § 191 Obchodného zákonníka v spojení so stanovami prenajímateľa o spolupodpisovaní, vyžadujúce podpis najmenej dvoch členov predstavenstva sú na ochranu akciovej spoločnosti, preto v zmysle § 267 ods. 1 Obchodného zákonníka sa tejto neplatnosti mohol dovoľávať iba prenajímateľ L. K., a.s.

V ďalšom konaní žalovaný posúdi, či zostávajúce zistenia a dôvody sú spôsobilé tvoriť samostatný skutkový základ pre záver o znížení nadmerného odpočtu DPH.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z náhrady súdneho poplatku z podanej žaloby a z podaného odvolania, spolu 132 €. Trovy právneho zastúpenia žalobca nevyčíslil.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 02. augusta 2011

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková